

— V kolikátém a za kolik?

ŘEŠENÍ

- Kolik stál 1 kg másla v roce 1914?**
b) 2,70 K
- Kolik stál 1 kg másla v roce 1937?**
b) 16,50 Kč
- Kolik stál 1 kg másla na vázaném trhu v roce 1952?**
b) 80 Kčs
- Kolik stál 1 kg másla na volném trhu v roce 1952?**
a) 450 Kčs
- Kolik stál 1 kg másla v roce 1970?**
a) 40 Kčs
- Kolik stál 1 kg chleba v roce 1914?**
c) 0,30 K
- Kolik stál 1 kg cukru v roce 1937?**
c) 6,35 Kč
- Kolik stál 1 l mléka na vázaném trhu v roce 1952?**
a) 4,45 Kčs
- Kolik stál 1 kg kávy na volném trhu v roce 1952?**
a) 1500 Kčs
- Kolik stál 1 kg brambor v roce 1970?**
c) 0,80 Kčs

O cenách v minulosti...

Dosažení a udržení cenové stability, tj. nízkoinflačního prostředí v ekonomice, je hlavním cílem České národní banky. Přestože se v minulosti centrální banka starala například o udržování měnového kurzu na předepsané výši, vždy v pozadí stála starost o cenovou stabilitu.

V naší historii se odehrála řada událostí, které cenovou stabilitu významně ovlivnily. Ve 20. letech 20. století se jednalo o politiku deflace, která se snažila o snížení cenové hladiny narostlé v důsledku I. světové války, resp. válečného nedostatku. Obdobně pak ve 30. letech 20. století Velká hospodářská krize způsobila propad cen. Naopak k jejich růstu došlo v období II. světové války a v poválečném období, a to i přesto, že je stát úředně stanovil. Zároveň existoval tzv. vázaný a volný trh. Zatímco na vázaném trhu bylo možné nakupovat s potravinovými lístky za úředně stanovené nízké ceny, na volném trhu byly ceny vysoké. Proto také tzv. vyřazení z vázaného trhu představovalo na počátku 50. let způsob perzekuce osob nesouhlasících s komunistickým režimem. Po peněžní reformě v roce 1953 byly ceny opět úředně sníženy a následně byla snaha je udržovat na této výši bez ohledu na skutečný stav ekonomiky v podstatě až do pádu komunistického režimu. Teprve poté se ceny opět staly citlivým indikátorem stavu hospodářství.

Při zkoumání cen je třeba si vždy uvědomit, že není možné posuzovat vývoj cenové hladiny jen na základě jedné komodity, ať již je to v tomto případě máslo, nebo něco jiného, např. zlato. V průběhu historie se často stává, že se mění rozsah nabídky i poptávky po některém zboží natolik významně, že se pak i jeho cena oproti ostatním druhům zboží může významně vychýlit. Blíže: https://www.historie.cnb.cz/cs/menova_politika/.

Vývoj ceny másla v minulosti
1919–2018 [Kč/kg]

